

روش پیشگیری یا کاهش حوادث ریزشی ناشی از زلزله در جاده‌های کوهستانی

محمود صفارزاده (دانشیار گروه راه و ترابری دانشگاه تربیت مدرس)*

مرتضی اسد امرجی (دانشجوی کارشناسی ارشد رشته راه و ترابری دانشگاه تربیت مدرس)**

* تلفن: ۳۳۸۶-۰۲۱۸۸۰۱۱۰۰۱، پست الکترونیکی: saffar_m@modares.ac.ir

** تلفن: ۳۳۸۶-۰۲۱۸۸۰۱۱۰۰۱، پست الکترونیکی: soroush_shl@yahoo.com

چکیده

شیوه‌های مختلفی از مدیریت طبیعی و بحرانیها در نقاط مختلف اجرا می‌گردد که موجب پیشگیری یا کاهش حوادث ناشی از بلایای طبیعی از جمله زلزله می‌باشد که این امر برای ایران با توجه به قرار داشتن روی کمربند آلپ-همالیا و با در نظر گرفتن تراکم جمعیتی و منابع طبیعی لازم و ضروری می‌باشد. یکی از مهمترین مراحل مدیریت حوادث که موجب کاهش یا عدم وقوع حوادث مرگبار همراه با خسارات فراوان مالی می‌گردد شناسایی حوادث ناشی از بلایای طبیعی و پیشگیری از آنهاست. اقدامات پیشگیرانه به مجموعه فعالیتهایی اطلاق می‌گردد که احتمال وقوع یک حادثه را کاهش داده و یا از بین می‌برد و یا اثرات یک حادثه غیرقابل انتظار را محدود می‌نماید.

یکی از اثرات ناگواری که زلزله موجب می‌گردد، خرابیها و خساراتی است که بر راهها می‌گذارد و وسعت این خسارات در جاده‌های کوهستانی به سبب شرایط طبیعی و نوع حوادثی که ایجاد می‌نماید بیشتر می‌باشد. حوادث ریزشی از جمله ریزش کوه و سنگ، بهمن و لغزش از مواردی است که در هنگام زلزله به طور حتم در این نوع محورهای روی می‌دهد و به همین سبب لزوم اجرای طرحهای پیشگیرانه و ایمنی جاده‌ها ضروری است. روش کار به صورتی است که با استفاده از داده‌های زمین‌شناسی، توپوگرافی، هواشناسی و تاریخیچه وقوع حوادث محدوده نقاط اطراف جاده که در معرض ریزش‌های دامنه‌ای است شناسایی و با بکارگیری داده‌های ترافیکی و تصادفات و تلفات بر اثر این حوادث تحلیل خطر و اولویت‌بندی ایمن‌سازی اطراف جاده به عنوان اولین مرحله مدیریت بحران صورت می‌پذیرد.

کلید واژه‌ها: پیشگیری، حوادث ریزشی، زلزله، جاده کوهستانی

۱- مقدمه

روز به روز بر خطرات ناشی از حوادث و بلایای طبیعی در کشورهای دنیا افزوده می‌شود، در نتیجه ارائه برنامه مناسب دولتها و بکارگیری روشهای مناسب مدیریتی و پیشگیرانه در جهت کاهش تلفات انسانی و خسارات مالی در هنگام وقوع چنین حوادثی ضروری می‌نماید. بیشتر کشورهای دنیا در معرض چنین خطراتی قرار دارند، از کشورهای صنعتی و پیشرفته نظیر آمریکا و ژاپن که امکان بروز سیل و زلزله